Ez a párduc n

BlackPanther OS

Még nem tartunk ott, hogy a Linux földbe döngölné a legújabb Windows operációs rendszert. Sajnos még ott sem, hogy a felhasználók fele fontolóra venné valamelyik Linux-kiadás (disztribúció) telepítését, pedig a választék bőséges. Íme valami egészen más, a magyar Fekete Párduc.

Szerző: **Köhler Zsolt**

A *BlackPanther OS* megszületése valóban szükségszerűnek tűnt, csupán az volt a kérdés, hogy ki és mikor hozza létre. Szerencsére a magyar fejlesztők úgy látták, hogy képesek egy Windowshoz közel álló operációs rendszer megírására, vállalva az ezzel járó valamennyi nehézséget. Egy ilyen korszakalkotó (ha mondhatjuk ezt egy Linux változatra) rendszer elvileg létezhetne teljesen nyílt, ingyenes változatban is. A cég honlapján **(www.blackpanther.hu)** lévő webáruházat elnézve azonban a hozzá kapcsolódó termékekért – mint a saját név alatt forgalmazott notebookokért vagy speciális igény szerint készített rendszerekért – már fizetnünk kell. Sajnáljuk, ugyanakkor megértjük a fejlesztők ama elhatározását, hogy a terméktámogatásért a fizetős klubba kell belépnünk (fél évre 3000 forint). Különben csak a fórumon magyar nyelven olvasható információkból jutunk előbbre – mint bármely más Linux esetében.

Mit kell tudnunk a rendszerről?

Sok fórumon elhangzik, hogy aki a Linux bármely változatától azt várja, hogy olyan egyszerű legyen használni, mint a Windowst, az inkább ne foglalkozzon vele. Különben olyanokat kérdez, mint a motorra átülő megrögzött autós: miért nincs a Yamahán tető, öt ülés, négy kerék… A BlackPanther azonban más: kinézetre és „fogásra” szinte pontosan olyan, mint a Windows. Közvetlenül CD-ről is futtatható, de ha tetszik, a merevlemezre is telepíthetjük. Az összes hozzá tartozó programmal együtt is beéri 2 Gbájt hellyel a merevlemezen, míg a Windows XP Professional programok nélkül 3 GB. De nem csak a helytakarékosság és ingyenesség miatt szerethető a rendszer: gépigénye természetesen elég alacsony ahhoz, hogy bármilyen gépen próbálkozhassunk vele.

LEMEZRŐL INDÍTVA FIGYELJÜK A KOMPONENSEK INDULÁSÁT: A FAILED TÖBBNYIRE A NEM/KEVÉSBÉ TÁMOGATOTT HARDVERT JELZI

EZ EGY MINTAFILM, DE A RENDSZER HDTV FELBONTÁSÚ, FELIRATOS FILMEKET IS LEJÁTSZIK

A fejlesztők időt és energiát nem kímélve létrehoztak egy Windows-sémát, átírták Linuxra az ott megszokott jellegzetes ablakokat és rendszeralkalmazásokat (ilyen például a *Vezérlőpult),* és mind egy szálig lefordították az üzeneteket magyarra, a súgóval együtt. A rendszer tehát ingyenes, a lemezmellékletünkön lévő ISO fájlból csak ki kell írni a BlackPanther OS 4.2 lemezt, majd arról indítani a számítógépet.

Indítás, beállítások

Ha nem indulna el a CD-ről a gépünk, akkor valószínűleg az indítási sorrendben előrébb található a merevlemez, mint az optikai

Áruhitel és bankkártya elfogadás! www.magicomp.hu info@magicomp.hu

em rózsaszín

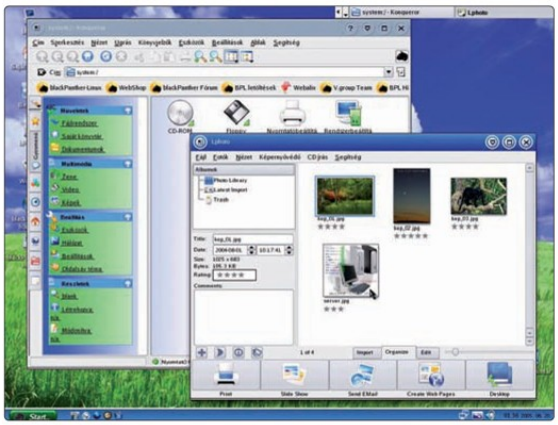

A 4.2-ES VERZIÓ MINTHA A WINDOWS ME ÉS AZ XP KÖZÖTT ÁLLNA – UTÓBBIHOZ KÖZELEBB

meghajtó. Ezt indításkor az **F3** vagy **F11** gombok lenyomására megjelenő menüben (már, ha az alaplapunk támogatja ezt a módot), vagy a BIOS *Boot Sequence* opciójával állíthatjuk be.

A lemez felpörög, kisvártatva megjelenik az üdvözlőképernyő, ám ekkor még csak indul a rendszer. Nyomjuk meg az **Esc** vagy **F2** gombot, és nézzük meg, mi minden kell ahhoz, hogy működjön egy operációs rendszer. Ahol zöld *OK*-t látunk, ott minden rendben van, ahol piros *FAILED* szöveget, ott valami nincs rendben.

Ha az indítás során minden zöld, a hardverünket teljesen támogatja a BlackPanther, ha itt-ott piros, akkor is kipróbálhatjuk, de bajainkat valószínűleg csak egy későbbi verzió fogja orvosolni. Egyik tesztgépünkben az USB-vezérlő nem működött, a másikban a WLAN kártya, és a LAN is bizonytalankodott. Előbbinél javíthattunk a BIOS-ban a *USB Legacy Support* kikapcsolásával. Ami az egyik disztribúcióval az egyik gépen működik, a másikkal egy másikon már nem biztos. Erre jó a próbaverzió, amely nem módosít a merevlemezeink tartalmán!

Egy perc, és a rendszer elindul, színvilágában a Windowsra megszólalásig hasonlító felülettel. A bal felső sarokban megjelenő ablak tartalmát olvassuk el, hiszen itt látható a felhasználói és az adminisztrátori jelszó, valamint a merevlemezre való telepítés miértje. Ezt be is csukhatjuk, és kezdjük az ismerkedést a rendszerrel. Praktikus, ha először beállítjuk a billentyűzetet, és ellenőrizzük a hálózat működését. A kiosztást a kissé szerencsétlen helyen található *Start menü/Rendszer/Beállítás/KDE/Segédeszközök fogyatékosoknak/Billentyűzet* ablakot kinyitva módosíthatjuk igény szerint. Ha pedig az alsó sarokban nem virítanak a hálózati csatlakozás monitorai, akkor a *KDE* alatt, a *Hálózat* almenüben próbálkozhatunk.

A rendszer kezeli az NTFS, tehát a Windows XP alatt is használt partíciókat, amelyeket vagy a BP-PC (a Windowsnál ez a Sa-

Hosszas vajúdás után – nálunk született meg

Évekkel ezelőtt hallhattuk, hogy néhány nagyobb cég felkarolta a Linuxot, és jelentős összeget invesztált bele, hogy létrehozza saját, professzionális szolgáltatásokkal bíró, egyedi operációs rendszerét. Azután alig történt valami, már ami a végfelhasználókat – minket – illeti ezzel kapcsolatban. A legnagyobb hazai hírverést az *UHU Linux* kapta, amely még ma is igen sok komplett konfiguráció induló rendszere, de hetek múlva sajnos sok gépről lekerül, és a helyébe (gyakran vagy néha?) nem legális Windows kerül.

Miért van szükségünk mégis a Windowsra, ha megkapunk mindent, ami csak benne lehet egy jó Linuxban? Bizonyára nem a funkciókért és a stabilitásért van szükség a Windowsra, hiszen ezekben a Linux legtöbb verziója jobb. A kompatibilitás ugyan még nem tökéletes, de egyre jobb.

A végén úgyis mindegy, milyen programokkal dolgozunk, a lényeg, hogy munkánk gyümölcse mindenki számára elérhető és értelmezhető legyen.

Processzorok	bruttó
Athlon64 3200+ (S.939) OEM	18.240
Athlon64 3500+ (S.939) OEM	21.588
Athlon64 3800+ (S.939) OEM	25.800
Celeron-D LGA 2.5GHz BOX	10.950
Celeron-D LGA 3.0GHz BOX	15.120
Dual P4 LGA 2.8GHz 2x1MB BOX	32.160
Dual P4 LGA 3.4GHz 2x2MB BOX	47.880

Videokártyák	bruttó
AGP ATi 9600Pro 128MB HIS	17.988
AGP GF 6600 256MB	21.360
PCIE ATi X1300 128MB	12.600
PCIE ATi X1600Pro 256MB ASUS	27.360
PCIE ATi X1600Pro 512MB ASUS	30.240
PCIE GF 6600GT 128MB Captiva	23.988
PCIE GF 6600GT 256MB ASUS	35.400
GF 7600GT 256MB ASUS	47.400
GF 7900GT 256MB ASUS	75.000

TV-Tuner kártyák	bruttó
Pinnacle PCTV Stereo XE Pro	6.600
Leadtek Tv2000 Expert	12.900
Hauppauge WinTV FM	13.950

Szoftverek	bruttó
Win.XP OEM: Home / Prof.	24.920/39.980

Memóriák	bruttó
400MHz 512/1GBSamsung 2év	13.200/24.600
400MHz 512MB Kingston 5év	14.970
400MHz 512MB Corsair 5év	15.150
PenDrive 1GB/2GB	5.400/9.990
CompactFlash 1GB/2GB	7.500/14.988
MMC 256MB/512MB	2.988/4.260
XD Olympus: 512/1G	9.500/12.300

Merevlemezek	bruttó
Maxtor (16M) 250/300	18.990/23.400
Maxtor (SA2) 200/250	17.100/19.200
Maxtor (SA2-16M) 300	23.520
3 év garc. Sams. 80(2M)/160(8M)	10.980/14.880
Sams. (8M) 200/250	19.188/23.760
Sams. (SATA2) 160/250	15.120/19.680
Sams. (SATA2) 300	24.180

Apple	bruttó
Mac Mini 1,5GHz Intel Core Solo	175.500
Mac Mini 1,66GHz Intel Core Duo	235.200
iMac 17" 1,83GHz Intel/512/160	359.988
iPod nano 1GB / 2GB	44.400/61.800
iPod 30GB / 60GB	89.988/129.900

Alaplapok	bruttó
ASUS A8N SLI Prem. / SLI SE	33.300/18.180
ASUS A8V-VM / A8N5X	13.9200/18.180
ASUS P5P800VM / P5GVMX	14.640/19.800
Gigabyte (2év):K8U/K8NS	11.940/12.150
Gigabyte (2év):K8VM/K8NE	12.240/15.198
GigaByte (2év) K8U939/K8N51	11.100/17.988
GigaByte (2év) K8NF9 Ultra	22.200
GigaByte (2év) 8I865G/8NSLI	14.640/20.598

Optikai meghajtók	bruttó
DVD-ROM: LG / Toshiba	4.320/4.320
DVDRW ASUS 1608 P3S	9.840
DVDRW LG H10N fehér/fekete	8.190/8.580
DVDRW LG H20L fehér / fekete	9.000/9.360
DVDRW NEC 4571 fehér/fekete	9.150/9.240
DVDRW Pio. 111D fehér/fekete	9.360/9.840

Festékpatronok, tonerek	bruttó
Canon BCI-24 fekete / színes	1.650/3.498
Canon CLI-8 fekete / CMY	2.760/2.790
HP C6656 / C6657 / C6658	4.398/6.990/5.280
HP toner Q2612 orig. / utángy.	14.700/10.980

További részletek online árjegyzékünkön... Az árváltoztatás jogát fenntartjuk! Áraink tartalmazzák a 2%-os készpénzfizetési kedvezményt.

MagiComp

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 60.
Tel.: 1/373-05-82, 20/538-55-46, 30/489-13-39
Nyitva: H-P: 8 - 20h, Szo: 10 - 16h

1036 Budapest, Lajos utca 47.
a 6, 60, 86-os busz megállójában
Tel.: 1/242-00-83
Nyitva: H-P: 9 - 19h Szo: 10 - 16h

CD-DVD polírozás!
Ha újra olvasni akarod öreg, karcos lemezeidet, hozd el hozzánk!
Megvárható, kb. 5 perc alatt kész!
bruttó 990 Ft

Áruhitel és bankkártya elfogadás!

www.magicomp.hu
info@magicomp.hu

játgép ikon) megnyitásakor, vagy bármelyik fájlablakban, a /MNT könyvtárban találunk. Ez azért fontos, mert a kompatibilitási próbához meg kell nyitnunk néhány olyan fájlt, amelyet Windows alatt használunk. Menteni is tudunk majd, ha a meghajtó helyi menüjéből a *Csatlakoztatás – Mount* opciót választjuk.

Mi van a lemezen?

Az egyre divatosabb Live-CD-k készítői úgy válogatnak, hogy adott esetben a legtöbb hasznos program elférjen a lemezen, és azokat mind elérjük, ha szükséges. A BlackPanther kínálatában viszont csak azok a programok szerepelnek, amelyeket az átlagos felhasználó otthon is futtatna. A Start menü minden csoportjában egy programtípus több változatát is megtaláljuk, a speciális programokat később telepíthetjük majd. A fejlesztők dicséretes módon inkább a korrekt működésre helyezték a hangsúlyt. Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy ha egy felirattal kiegészített filmet játszunk le, az tökéletes képminőségben, felirattal együtt jelenik meg – ehhez pedig semmit nem kell tennünk, még kodekeket és lejátszóprogramokat sem kell telepítenünk. Igazán érdekes, nem?

A BlackPanther része az újságunk hasábjain is bemutatott *OpenOffice 2.0* magyar változata, amellyel DOC, XLS, PPT és más ismert formátumok szerkeszthetők. A PDF ismerete ma már kötelező minden irodai munkánál, itt sem maradhat el. Az internetkapcsolat is fontos, hiszen így érjük el a terméktámogatást.

Továbbá kötelező tartozék még az *E-mail (Mozilla),* a *Messenger (SIM* – ezzel az *AIM, ICQ, Jabber, MSN* és más hálózatokhoz csatlakozhatunk), a *BitTorrent (Azureus),* a *DirectConnect* és az *FTP* kliens, a Windows megosztások kezeléséhez pedig *Samba* szerver. Az internethez router nélkül is csatlakozhatunk, a munkahelyünk hálózatához *VPN*-en keresztül, a távoli asztalt pedig az ismert *VNC*-vel érjük el. A böngésző a Mozilla, de az Explorerhez hasonló *Konqeror* – mint a fájlkezelésben segítő böngésző – is készen áll.

Internetezésre egy nagyon régi számítógép is megfelel, mi azonban zenét hallgatni *(XMMS, StreamPlayer),* filmet lejátszani *(MPlayer),* újratömöríteni *(kmediagrab),* képet szerkeszteni *(Gimp 2)* vagy éppen beolvasni *(Kooka)* és képet katalogizálni *(LPhoto)* is szeretnénk. A rendszer természetesen fel van készítve az USB-s nyomtatók használatára is, a képek nyomtatása az esetek többségében gond nélkül megoldható.

A fentieken kívül rendelkezésünkre áll a mobiltelefon-kezelő *(Kmobiletools),* a weboldalkészítő *(Nvu),* vagy éppen a tudományos számológép is. A játékokról majdnem megfeledkeztünk, ezekből is van bőven, mi több: a cég hivatalos honlapján akadnak még ingyen letölthető programok, telepítési útmutatóval egyetemben.

JELENLEG IS FEJLESZTIK A BLACKPANTHER OS 6-OS VÁLTOZATÁT, EZEN ÉPPEN EGY MSN MESSENGER FUT

Ha ez még mindig nem lenne elég, az utólag (merevlemezre) telepíthető linuxos programokon kívül még a Windows alá írt programok egy része is telepíthető, futtatható a legnépszerűbb Windows-emulátor, a *Wine* motorját használó *CrossOver Office* jóvoltából, amely ugyan fizetős program (9–12 ezer forint), így a lemezen a bemutató változata található.

Kapuban az ötös!

A BlackPanther csapata idén volt öt éves, amelyet a hamarosan megjelenő (cikkünk megjelenésekor talán már elérhető) ötös verzióval ünnepelhetünk meg mi is. Eddig elnézve a párducot, nagyon jó úton halad, az újabb verzió még ennél is jobb lesz – nem fogunk abban sem csalódni. Csak így tovább!

■

Néhány szó a Linuxról

A Windowsban megszoktuk, hogy a rendszer grafikus felülete maga a rendszer, a hardverekhez külön kell telepítenünk a meghajtóprogramokat, a háttértárolóknak hardverekre utaló betűjelük van, és a vírusokkal is küzdenünk kell.

A Linux egy tiltó rendszer, ami annyit tesz, hogy minden futó alkalmazásnak engedélyekre van szüksége, külön engedélyezni kell a merevlemezhez vagy a hálózathoz való hozzáférését.

Ennek is köszönhető, hogy a Linux nem táptalaja a vírusoknak. A programozási hibákat, biztonsági réseket pedig a lelkes fejlesztők akár órákon, napokon belül kijavítják. Nekünk szerencsére a stabil, többször tesztelt változatok jutnak, így nem kell aggódnunk.

A szigorú biztonsági szabályok mellett a központosított szemlélet is a Linuxé: C: gyökérkönyvtár nem létezik, hiszen a meghajtó felett a rendszer (és a rendszerkönyvtárak) áll(nak), a futó feladatok pedig túlmutathatnak a meghajtók, a processzorok kapacitási korlátain is.

Lásd még „A Linux nem Windows" című írást:
nixlab.bsd.hu/LNW/index.html

EGYSZERŰ JÁTÉKOKBÓL IS TÖBB VAN, MINT WINDOWS ALATT – ÉS EZ CSAK A JÉGHEGY CSÚCSA